

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus VI. De Clerico ægrotanta vel debilitato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](#)

Summo Pontifici pro licentia resignandi, qui supplicationem signat & subscribit, fiat, ut petitur: nihil igitur aliud videntur velle Pontifices, quilia verba hoc tempore addunt Regulæ, quam quod dicti 20. dies computandi sint à die supplicationis signatae, si fiat resignatio Romæ, ne scilicet committeretur fraus; alias enim sani adhuc possent supplicationem porrigere, & suum consensum differre usque ad tempus periculosa infinitatis.

TITULUS VI.

De Clerico ægrotante vel debilitato.

SUMMARIUM.

1. Quibus constituendus Coadjutor. Quis iste sit, & quid Coadjutoria.
2. 3. A quibus constitui possit Coadjutor, tam Perpetuus, quam Temporalis.
4. Quod sit Coadjutoris officium, & quæ potest.
5. Unde sustentari debeat.

I Si contingat Episcopos, Prælatos, aut alios Curatos, incidere in morbum incurabilem, vel in amentiam, aut ob senium vel mulationem &c. reddi inhabiles ad sua ministeria observanda, nequaquam debent amoveri. c. 1. seqq. b.t. quia afflito non est addenda afflito. c. 5. eod. sed constituendus est eis Coadjutor vel in Spiritualibus tantum, vel in Temporalibus tantum, vel in

utrisque, prout nimirum inhabilis est redditus Principalis ad illa vel ista tantum, vel ad utraque nitè administranda. Unde hic agitur de Coadjutoria, quæ est vicina Beneficio, & definitur esse facultas alicui concessa adjuvandi Prælatum &c. inhababilem in suis ministeriis. Alia est Temporalis, quando Coadjutor solum constituitur ad tempus, nimirum vel ad dies vitæ, vel quamdiu durat Coadjuti infirmitas vel inhabilitas; hac enim cessante, vel illo convalescente, exspirat. Alia autem Perpetua, seu cum jure successionis, ita ut moriente vel resignante coadjuto succedat hoc ipso Coadjutor in Prælatura &c. Neque Coadjutori etiam Perpetuo conceditur jus, titulus, aut possessio Beneficij & Prælaturæ aut habitus curæ, quamdiu vivit Principalis seu coadjutus, sed solum administratio illius juris, & exercitium curæ. Coadjutor Temporalis ferè coincidit cum Administratore, & à Vicario in beneficiis inferioribus curatis ferè non differt.

Dico 1. Ad assumendum Coadjutorem v.g. 2
Episcopi perpetuum, & cum jure succedendi, necessarius est consensus Summi Pontificis. 2.
Consensus Coadjuti seu Episcopi regulariter, &
3. in Germania consensus Capituli. Pars 1. patet
ex Trid. f. 25. c. 7. de Ref. item ex c. 2. & 3. de
concess. prab. Pars 2. ex c. un. h.t. in 6. quia Co-
adjutum vel maximè concernit Coadjutoria, &
hinc invito obtrudi non debet, nisi laboret defec-
tu vel morbo incurabili; tunc enim Capitulum
non quidem per se cogere ipsum potest ad assu-
mendum Coadjutorem, bene tamen statum Ec-
clesiæ fideliter referre ad Pontificem, ut is, si ita

Tt 3

vñsum

visum fuerit, compellat ad Coadjutorem admittendum, vel perpetuum vel temporalem: idem est, si Episcopus consentire non possit lapsus in amentiam. *c. un. cit.* Pars 3. tum ex *d. c. un.* tum ex Concordatis Germaniae, in quibus Capitulo conceditur libera electio Successoris, cui præjudicaret Coadjutor perpetuus sine consensu Capituli datus; iste autem consensus non necessaria debet esse capitulariter positus, neque, si Coadjutor ob impedimentum esset postulandus, à duabus tertiis (hæc enim in Electione tantum & Postulatione, ubi Sedes iam vacat, necessaria sunt, uti judicatum est Romæ anno 1694. in Coadjutoria Moguntina) sed sufficit consensus majoris partis Capituli etiam non congregati. Ceterum si Episcopus consensit quidem in Coadjutorem fidandum, non tamen in genere, sed proponendo certum, tunc aliam personam nominare non potest Capitulum. Postquam vero Coadjutus seu Episcopus & Capitulum conspirarunt in certam personam, eam petere debent à Summo Pontifice, non tamen in Instrumento Coadjutoriae petenda adhibere verba, *se eligere* vel *postulare*, sed *se consentire*, & *petere*, ut Papa dignetur Coadjutorem concedere. Si autem ipse Coadjutor peteret, posset tanquam ambitiosus rejici Romæ.

3 Dico 2. Coadjutorem temporalem Episcopis & Prælatis exemptis etiam regulariter dat solus Papa. 2. Inferioribus autem non exemptis Episcopus aut Superior Ordinarius. Pars 1. sumitur *ex c. un. cit.* dixi, *regulariter*; nam in locis à Sede Apostolica valde remotis, uti in Germania, ipse Episcopus cum consilio & assensu Capituli fidetur unum

unum vel plures Coadjutores temporales assume-
re potest: vel, si ille sit impos mentis, Capitu-
lum vel duæ ipsius partes. c. un. cit. Pars 2. ex c.
3. & ult. h.t. & Trid. s. 21. c. 6. deref.

Dico 3. Officium & potestas Coadjutoris est
eadem, quæ Coadjuti. per c. 5. h.t. cum aliqua
tamen limitatione, vel in litteris Coadjutoriæ ex-
pressa, vel in Jure &c. Sic non potest alienare res
immobiles Ecclesiæ. c. un. cit. conferre beneficia
Ecclesiastica sine consensu Coadjuti &c. per c. ult.
de Off. Vicar. in 6. confidere negotia ardua. per
c. 81. de R. F. in 6. Tenetur insuper rationes ad-
ministrationis suæ reddere Coadjuto, vel, si hic
mente non valeat, Capitulo, vel Successori Co-
adjuti. c. un. cit.

Dico 4. Coadjutor sustentandus est ex pro-
ventibus Ecclesiæ, cuius Prælato datus est, si suffi-
cient ad moderatam utriusque sustentationem.
c. 3. h.t. & c. un. cit. Si redditus pro utroque non
sufficient, ex illis debet ali Coadjutus, quia retinet
titulum & possessionem Prælaturæ vel Beneficii.
per c. 1. & 5. h.t. Coadjutori autem providen-
dum ex residuo, si quod detur, & aliunde addida-
mentum, v. g. ex collato alio beneficio, aut pen-
sione, eidem procurandum &c. Trid. s. 21. c. 4.
& 6. deref.

TITULUS VII.

De Institutionibus.

SUMMARIUM.

I. *Quid & quotuplex sit Institutio.*

T 1 4

2. 3.